

FEM! ELS CONFINES DEL REBUIG

CAIXA DE RECURSOS CREATIUS PER A L'EXPERIMENTACIÓ ARTÍSTICA

Curs 2025/26

Dirigida a centres d'educació secundària de la Comunitat Valenciana

Termini d'inscripció
del 4 de juliol fins al 4 de setembre de 2025

Contacte
permea@consorcidemuseus.es

RED DE ARTE Y ESCUELA — REDPLANEA.ORG

QUÈ ÉS PLANEA, XARXA D'ART I ESCOLA?

La xarxa d'art i escola creu que l'art ha de ser un pilar fonamental de l'educació. L'art contribueix de manera específica a la generació de nous imaginaris i narratives, de pensament crític i de noves sensibilitats, sent un motor per a la ciutadania. Davant la mercantilització i privatització que pateixen tant l'educació com les arts, la xarxa vol aglutinar docents, alumnat, famílies, artistes, institucions culturals i educatives de les administracions públiques al voltant de pràctiques empoderadores que doten de major agència a qui s'hi implique.

Per això, la xarxa aposta per generar teixit en la intersecció art/educació en un dels principals espais educadors: l'escola pública. La xarxa reconeix la multiplicitat d'iniciatives que ja existeixen, tant en contextos d'educació formal com no formal, i per això es proposa funcionar amb una visió d'ecosistema, que cuida, que és (re)generadora de teixit, des de l'escolta i la mediació com a principis, evitant la superposició o substitució.

Està impulsada per la Fundació Daniel i Nina Carasso i s'articula a través de la mediació en diferents territoris.

QUÈ SÓN LES CAIXES DE RECURSOS?

Les caixes de recursos creatius per a l'experimentació artística són un conjunt de materials dirigits a centres educatius i dissenyats per creadores vinculades al context local. Els materials que proposen són replicables i sostenibles, i generen projectes que exploren diversos formats a través d'un seguit d'eines creatives que conviden al professorat i a l'alumnat a explorar diferents problemàtiques socials, instruments artístics i metodologies. Els continguts connecten el treball de les artistes amb els centres educatius, adaptant-se a la realitat d'aquests i fomentant l'autonomia del professorat.

Cada caixa de recursos inclou un conjunt d'eines que faciliten el desenvolupament del projecte, així com una guia-recurs amb activitats. Paral·lelament, l'equip docent participant rep una formació en línia amb les creadores i un acompanyament per part de l'equip de la xarxa, durant i després de la finalització de les formacions.

Vídeo explicatiu del format:

<https://www.youtube.com/watch?v=q3Wzu6CLcHg&t=7s>

Més informació sobre la xarxa:

<https://redplanea.org/>

[@redplanea](https://www.instagram.com/redplanea)

<https://t.me/+33B9ugkSms5ZjU8>

FEM! ELS CONFINIS DEL REBUIG

CAIXA DE RECURSOS CREATIUS PER A L'EXPERIMENTACIÓ ARTÍSTICA

Quan pensem en els elements que componen la nostra alimentació, solem centrar-nos únicament en els aliments que consumim. Tanmateix, el sistema alimentari no acaba amb l'acte de menjar, sinó que continua amb la gestió dels residus que generem, els quals tenen característiques i potencialitats molt diverses.

Si els residus també formen part d'aquest sistema, per què els deixem fora de la història que contem? I si deixàrem de veure'ls com a deixalles sense valor i començarem a entendre'ls com a recursos? Al cap i a la fi, formen part de la mateixa xarxa complexa que els aliments.

FEM! Els confins del rebuig. Caixa de recursos creatius per a l'experimentació artística és una proposta adreçada a **docents d'educació secundària** que utilitza el menjar i la imaginació especulativa com a eines creatives per a qüestionar què considerem residu i què considerem recurs. Es planteja com un exercici per a reivindicar allò que solem rebutjar, reconeixent en això possibilitats de transformació. Al mateix temps, ens convida a enfrontar-nos al problema del malbaratament i a buscar noves formes de reconnectar amb la natura i els seus cicles.

OBJECTIUS

- Treballar cap a la construcció d'un sistema alimentari més ètic i sostenible.
- Propiciar relacions més íntimes amb els residus que ens puguem servir per a dissenyar un sistema alimentari amb processos respectuosos i cíclics.
- Fomentar la nostra reconfiguració amb la natura, basada en relacions empàtiques i de complicitat.
- Replantejar el problema del desaprofitament alimentari d'una manera més creativa.
- Generar consciència sobre la petjada que deixen els nostres hàbits alimentaris.
- Propiciar un impacte en els nostres hàbits.
- Afavorir que l'alumnat prengui agència com a fabuladores/fabuladors i creadores/creadors, capaços d'imaginar i intervenir en la creació de noves maneres d'habitar el món i sostenir la vida.
- Transmetre el gust per cuinar d'una manera local, sostenible i creativa.
- Adoptar l'enginy com a valor fonamental de la cultura alimentària.
- Incorporar l'art i la cuina com a eina d'investigació i creació des del seu caràcter polític, social, ecològic i creatiu.

MATERIALS

Cada caixa de recursos inclou un conjunt d'eines que faciliten el desenvolupament de la proposta, així com una guia amb activitats. Per al desenvolupament del projecte, cada centre educatiu seleccionat rebrà:

- Una cistella rodona de vímet amb compartiments.
- Una guia didàctica amb propostes dissenyades per les creadores.
- Menjar no perible: conserves amb diferents tècniques (ex: esterilització, envinagrats o fermentats), aliments envasats al buit (ex: formatge), aliments secs o deshidratats (ex: herbes i espècies).
- Estris de cuina.
- Joc de taula amb exercicis de registre i un tauler de fusta que, alhora, funcionarà com la tapa de la cistella.
- Quaderns de bitàcola individuals.

PROJECTE FORMATIU

L'equip docent de cada centre participant rep una formació tant presencial com en línia amb les creadores, i un acompanyament per part de l'equip de la xarxa, durant i després de la finalització de les formacions.

- **DISSABTE 20 DE SETEMBRE DE 2025 (10:00 a 14:00 h):** formació inicial al Centre del Carme Cultura Contemporània (València).
- **DIMECRES 5 DE NOVEMBRE 2025, 28 DE GENER I 25 DE MARÇ 2026 (16:30 a 18:30 h):** 3 sessions de formació en línia (ZOOM) de 2 hores amb EL MENÚ COL·LECTIU (Irene Verdeguer Olmos i Irene Santamaria Aguilar).
- **DISSABTE 30 DE MAIG DE 2026 (10:00 a 14:00 h):** trobada final presencial amb la comunitat docent participant en tots els projectes impulsats per la Xarxa PLANEIA durant el curs 2025/26. Aquesta tindrà lloc al Centre del Carme Cultura Contemporània (València).
- **Seguiment per part de la Xarxa PLANEIA** després de la finalització de les formacions, tant durant el curs 2025/26 com en anys posteriors.

CREADORES

El menú de la ciutat rural (Irene Verdeguer Olmos i Irene Santamaria Aguilar) utilitza la cuina com a eina creativa per a vincular-se amb l'activisme social i la investigació crítica, alhora que s'expressa de manera estètica i poètica. Amb processos que requereixen altres sabers, persones i més, el projecte busca generar situacions d'excepció que inviten les participants a imaginar i caminar cap a altres formes no hegemòniques d'habitar el món.

APLICACIÓ A L'AULA

Per tal que pugues imaginar com implementar la proposta a l'aula i començar a conformar l'equip de docents que participarà en el procés, hem preparat algunes indicacions que et seran útils. Davant qualsevol altra consulta, pots contactar amb l'equip de Planea, i t'ajudarem a resoldre qualsevol dubte sobre el format i els seus continguts.

Com incloure la caixa de recursos en la programació de la meua assignatura?

Els materials i propostes inclosos en la caixa estan dissenyats per a ser activats tant en moments puntuals al llarg del curs com per a donar forma a un projecte anual, sent aquesta última opció la més recomanable. A més, poden desenvolupar-se de manera individual o en col·laboració amb altres docents i les seues assignatures.

L'equip de mediació de la Xarxa Planea ha elaborat una guia que t'acompanyarà durant tot el procés, oferint-te una estructura clara i un suport continu. Rebràs aquesta guia durant la primera sessió formativa del projecte.

En quines assignatures del currículum de secundària es pot desenvolupar el projecte?

Idealment, es planteja com una proposta de col·laboració entre les àrees de **Ciències, Llengües i Educació Plàstica, Visual i Audiovisual**, ja que permet treballar tant la investigació científica i l'ús del llenguatge oral i escrit, com la dimensió creativa i artística del projecte. Tanmateix, pot adaptar-se fàcilment a altres matèries.

Biologia i Geologia / Física i Química: continguts sobre cicles naturals, fermentació, descomposició de matèria orgànica, sostenibilitat, transformació de la matèria, o impacte ambiental del sistema alimentari actual. També es vincula amb l'educació ambiental i la comprensió dels ecosistemes i cicles de vida.

Educació Plàstica, Visual i Audiovisual: fomenta la creació artística com a eina d'investigació, documentació i expressió. L'alumnat pot realitzar instal·lacions, artefactes, composicions visuals o registres gràfics dels seus processos.

Llengua i Literatura / Llengües Estrangeres: afavoreix el desenvolupament d'habilitats comunicatives i d'escriptura a través de textos, relats i narratives vinculades al projecte.

Amb quines altres matèries podem relacionar les activitats que es proposen?

Matemàtiques: treball amb dades reals (ex: desaprofitament alimentari), percentatges, proporcions, gràfics, mesuraments i estimacions sobre el volum de residus o la petjada ecològica de certs aliments.

Tecnologia: gestió de residus, disseny de solucions sostenibles, tècniques de conservació i anàlisi de processos de producció i transformació d'aliments.

Geografia i Història: sistemes alimentaris globals, cadenes de distribució, sobirania alimentària, o canvis històrics en les formes de producció i consum.

Cultura Clàssica i Filosofia: reflexions sobre consum, ètica i ecologia; debat filosòfic sobre la natura, els sistemes cíclics i la narrativa comunitària.

Educació Física: relació entre alimentació, digestió i benestar físic.

Quina és l'extensió del projecte?

El projecte no presenta una proposta tancada, sinó que planteja una sèrie d'accions la implementació de les quals dependrà de com es connecten amb altres matèries. Aquesta connexió podrà implicar un major o menor nombre de moments d'activació amb l'alumnat. En total, es proposen 9 accions que, per al seu desenvolupament complet, requeriran 9 sessions dobles o 18 sessions individuals.

Quins coneixements o recursos necessitaré?

No serà necessari comptar amb coneixements previs per al desenvolupament de la proposta. Es recomana disposar d'un espai ampli que permeti treballar de manera col·laborativa. En cas de no disposar-ne, seria convenient poder reorganitzar el mobiliari de l'aula.

INSCRIPCIÓ I PARTICIPACIÓ

La inscripció es realitza emplenant el formulari dins del termini establert en el text de la convocatòria. Es pot accedir al formulari d'inscripció a través de la pàgina web del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana.

Es recomana formar un equip per a implementar el projecte. El/la docent inscrit/a i admés/a tindrà des del 6 fins al 12 de setembre a les 23:59 h per a conformar el grup multidisciplinari de professorat participant (nom, cognoms, DNI i correu electrònic) en la formació i comunicar-ho mitjançant un formulari que es compartirà amb els centres seleccionats.

En la primera sessió de formació (20 de setembre, CCCC, València), es donaran les pautes i s'entregarà un quadern per a l'elaboració d'un projecte planificat en què s'indique com s'aplicarà la proposta al llarg del curs. Aquest projecte haurà de presentar-se abans del 30 de setembre (inclòs) i, posteriorment, s'enviaran les caixes als centres educatius corresponents.

L'activitat en PLANEIA és voluntària, gratuïta i una oportunitat per a formar part d'una xarxa estatal que disposa de recursos per a transversalitzar les pràctiques artístiques als centres educatius. Aquesta caixa de recursos arriba a l'aula per a quedar-s'hi i ser activada. En cas que, per diversos motius, no siga emprada, s'haurà de retornar a la Xarxa PLANEIA la totalitat dels materials no fungibles.

L'assistència a les sessions presencials i en línia és obligatòria.

CRITERIS DE SELECCIÓ

Es seleccionaran 19 centres per ordre d'inscripció a través del/la docent que participe en aquesta convocatòria. Es donarà prioritat als centres de titularitat pública i es garantirà la selecció d'almenys tres centres per província de la Comunitat Valenciana. Cada centre podrà inscriure's en un únic projecte per curs.

DATES CLAU

Inscripció oberta: **del 4 de juliol al 4 de setembre de 2025**

Confirmació dels centres seleccionats: **5 de setembre de 2025**

Confirmació de l'equip docent: **fins al 12 de setembre de 2025**

Primera sessió de formació (presencial): **dissabte 20 de setembre de 2025**

Presentació del projecte planificat: **fins al 30 de setembre de 2025**

Enviament de la caixa de recursos als centres: **a partir de l'1 d'octubre de 2025**